

Motion till riksdagen 2020/21:716

av Eric Palmqvist m.fl. (SD)

Turism och besöksnäring

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om turismens betydelse och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om hämmande och obsoleta regelverk och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen skyndsamt ska återkomma till riksdagen med det förslag som utretts kring avskaffande av dagens absoluta tillståndskrav för att anordna dans och tillkännager detta för regeringen.
4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att ersätta nuvarande lagstiftning om hotelltillstånd med en förenklad digital, kostnadsfri anmälningsplikt och tillkännager detta för regeringen.
5. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utvärdera systemet med personalliggare i hotell- och restaurangbranschen och tillkännager detta för regeringen.
6. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att tillåta gårdsförsäljning och tillkännager detta för regeringen.
7. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om harmonisering av momssatser i besöksnäringen och tillkännager detta för regeringen.
8. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att ge Visit Sweden i uppdrag att stärka sina marknadsföringsinsatser och tillkännager detta för regeringen.
9. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att förbättra Sverige bilden och tillkännager detta för regeringen.

Turismens betydelse

Sverige är ett fantastiskt land. Här finns skärgård, sjöar, fjäll, skog, gula rapsfält och pulserande städer. Skidåkning kan ske i norr ända fram till midsommar medan strän-

derna i södra Sverige myllrar av folk. Landsbygden bjuder på bland annat försränning och älgsafari. Storstäderna, kultur, mat och shopping. På många håll i Sverige finns helt enkelt goda möjligheter att främja en växande turismnäring. Vad som gör näringen extra intressant gällande inverkan på arbetsmarknaden är dess arbetskraftsintensitet. Nya projekt och höjd omsättning leder snabbt till nya jobb.

Upplevelser som exempelvis hästturism, stuguthyrning, aktivitetspaket med naturupplevelser samt jakt och fiske lämpar sig särskilt väl för landsbygden. Enligt World Economic Forums placerar Sveriges attraktionskraft utomlands oss på plats 20 av 136 jämförda länder. Intresset för Sverige är relativt stort i omvärlden. Dock har Sveriges ranking enligt ”The Travel & Tourism Competitiveness Report 2017” dalat från en femte plats år 2011 till plats 22 år 2019.

I Sverige omsatte turismen 337 miljarder 2018 och utländska turister svarade för nästan 43 procent av den totala turismkonsumtionen. En av Sveriges största turistorganisationer har i projektet ”Nationell strategi för svensk besöksnäring” satt upp som mål att till år 2020 ha en omsättning på 500 miljarder kronor vilket sannolikt hade kunnat uppnås om inte coronapandemin hade brutit ut. Branschen har en stor potential. Intresset utomlands finns, den egna tilltron till framtiden finns och från vårt håll vill vi säkerställa att den politiska ambitionen finns. Därför är det viktigt att satsa på en ordentlig infrastruktur, förenklade regelverk och att stimulera till investeringar och utbildning parallellt med att ett målinriktat arbete med att stärka Sveriges attraktionskraft som besöksmål.

Den inhemska turismen växer i betydelse. Begrepp som ”svemester”, ”swemester” och ”hemester” har etablerats, inte minst som en konsekvens av de reserestriktioner som införts som en följd av coronapandemin. Landets campingplatser noterade år 2018 som ett rekordår och indikationer fanns på att denna positiva trend skulle ha fortsatt om det inte hade varit för coronautbrottet. STF, Svenska turistföreningen, och SJ vittnar också om en positiv trend för inhemsk turism vilket dock inte får ses som en självklarhet utan som ett resultat av ett målmedvetet arbete i kombination med en svag svensk krona.

Hämmande och obsoleta regelverk

Trots att Sverige är en turistnation med en relativt sett välmående besöksnäring finns det regler och tillämpningar av desamma som är obsoleta eller rent av hämmande. Ett exempel på ett sådant regelverk är det så kallade danstillståndet som innebär att det är förbjudet att börja dansa på ett uteställe om ägaren saknar tillstånd för dans. Här finns till och med fängelse i straffskalan vilket inte torde stämma överens med det allmänna rättsmedvetandet. Vidare gällande denna fråga riktade riksdagen ett tillkännagivande redan 2016 vilket föranledde utredningen Ds:2018:20 Tillstånd till offentlig danstillställning. Trots detta har regeringen ännu inte verkat för att avskaffa kravet på danstillstånd.

Ett annat exempel är den lagstiftning från år 1966 som föreskriver att företagare som vill bedriva hotell- eller pensionatsrörelse med minst fem rum eller nio gäster måste göra en kostsam ansökan om tillstånd hos Polismyndigheten enligt lagen (1966:742) om hotell- och pensionatsrörelse. Lagstiftningen upplevs som ologisk och föråldrad och dess syften uppnås idag med annan modernare lagstiftning. I likhet med förslaget i

Förenklingsresans slutrapport, bör denna tillståndsplikt ersättas med en förenklad digital, kostnadsfri anmälningsplikt.

Ytterligare exempel är det så kallade cateringtillståndet där regelverket är svårtolkat huruvida det föreligger krav på en lokal inomhus eller ej för att alkoholserving skall medges. Ännu ett exempel på regelverk som uppfattas som omodernt är kraven på hur en meny skall vara utformad för att en restaurang ska kunna erhålla alkoholtillstånd. Något som kan te sig förbryllande inte minst för hitresta besökare.

Samtidigt uppfattas regelverken kring personalliggare och kassaregister i hotell- och restaurangbranschen som fyrkantiga och höga sanktionsavgifter tas ut för oavsiktliga småfel trots att det är uppenbart att fusk i egentlig mening inte bedrivits. Det samma gäller för campingplatser där bygglov måste finnas om en och samma husvagn står på samma plats en längre tid medan bygglov inte behövs om samma plats är ständigt utthyrd men till olika husvagnar. Logiken är inte glasklar och den försvårar för näringen.

Om turism- och besöksnäringen ska fortsätta att växa och generera fler arbetstillfällen och ökade intäkter finns inget utrymme för otidsenliga regler utan de regelverk som reglerar näringen vara så utformade att de uppfattas som rimliga och lätta att förhålla sig till av såväl branschen som besökarna. De regelverk som reglerar turism och besöksnäringen behöver därför ses över för att ytterligare stimulera till en ökad turism och besöksnäring.

Gårdsförsäljning

I Sverige etableras allt fler mikrobryggerier, whiskydestillerier, vinodlingar och liknande. Många gånger etableras dessa i glesbygd där de bidrar till att tillskapa arbetstillfällen och en levande landsbygd. Intresset för dessa är bland dryckesintresserade stort och inte sällan går det att besöka dessa producenter för att se hur tillverkningen går till. Ett problem för dessa företag är emellertid att de inte tillåts att sälja de egna produkterna på den egna anläggningen vilket avsevärt minskar deras attraktionskraft som besöksmål. Inte minst bland utländska besökare med mindre förståelse för det svenska alkoholförsäljningsmonopolet än vi har. De svenska producenterna av alkoholhaltiga drycker ska ges samma möjligheter till försäljning av de egna produkterna vid produktionsstället som finns i övriga EU. Något som har förutsättningar att generera fler arbetstillfällen inom såväl besöksnäringen som inom bryggeri-, destilleri- och vingårdsnäringen.

Det föreligger inte något hinder att genomföra detta utan att avskaffa Systembolagets detaljhandelsmonopol vilket vårt grannland Finland är ett exempel på. Systembolagets detaljhandelsmonopol ska gälla med undantag för så kallad gårdsförsäljning. Då riksdagen redan har tillkännagivit för regeringen att den skall verka för en ny alkohollagstiftning där gårdsförsäljning tillåts emotser vi att detta möjliggörs i Sverige utan vidare dröjsmål.

Besöksnäringen och mervärdesskatt

Systemet med differentierade moms satser medför vissa problematiska gränsdragningar och definitionsfrågor som i vissa fall kan upplevas som ologiska eller djupt orättvisa.

Turism och besöksnäringen har också under senare år fått uppleva såväl flera förslag till regeländringar som faktiska förändringar av momssatserna vilket orsakat problem i prissättningen, inte minst då det gäller redan i förväg bokade och delbetalade resor, arrangemang och dylikt.

Det är hög tid för en rättvis beskattning och harmonisering av de momssatser som är kopplade till turism och besöksnäringen och vi vill se en utredning rörande förutsättningarna för att ytterligare harmonisera momssatserna för olika turistattraktioner där likvärdiga verksamheter ska beskattas mer enhetligt.

Visit Swedens roll kopplat till pandemin

Besöksnäringen kan vara den bransch som drabbats allra hårdast av coronapandemin. Hotell, konferensanläggningar och campingar fick se sin beläggningsgrad närma sig noll, restauranger gapade länge tomma och nöjesparker kunde aldrig öppna. Även om vissa turistattraktioner kunnat kompensera en del av den uteblivna utländska besöksvolymen med en ökande andel ”svemestrande” svenska besökare har näringen sammantaget drabbats oerhört hårt. Ännu finns inte någon ljusning i sikte då coronapandemin alltjämt pågår när denna motion skrivs. Under pandemins lopp har Sverigedemokraterna föreslagit ett batteri av åtgärder för att stötta branschen men önskar nu även betona Visit Swedens roll i sammanhanget.

Visit Sweden har i uppdrag att marknadsföra Sverige för utländska turister. Även om vi sannolikt ser en begränsad utländsk turism i närtid är det centralt att vi främjar detsamma över tid. Därför anser vi att Visit Sweden ska få i särskilt direktiv att verka för att minimera de ekonomiska konsekvenserna av den minskade utländska turismen. Detta exempelvis genom att stärka marknadsföringen av covid-19-anpassade delar av besöksnäringen, liksom naturturism, i stater som saknar reserestriktioner till Sverige och att bygga upp ett intresse utomlands som sedan kan generera en ökad turism i Sverige när pandemin lagt sig.

Sverigebilden

Trots att Sverige av många turister uppfattas som ett modernt, säkert och rent land finns det inslag i vårt samhälle som riskerar att kraftigt försämra den bilden vilket måste motarbetas. Ett eskalerande gängvåld med skjutningar, sprängningar, förnedringsrån och upplopp hör, tillsammans med laglösheten i landets utanförskapsområden, naturligtvis till sådana saker som framställer Sverige som ett mindre attraktivt land att besöka. Det är dock inte bara förekomsten av våld och kriminalitet som kan skada Sverigebilden utan även negativa, inte sällan tillresta, inslag i det offentliga rummet så som tiggeri, dubbel och bondfångeri utfört av utländska medborgare. I detta sammanhang är det också vår åsikt att missförhållanden i sådan samhällsservice som typiskt har starka band till besöksnäringen så som exempelvis icke seriösa taxiföretag och svarttaxi också potentiellt kan skada besökares upplevelse av Sverige och därmed Sverigebilden och därför måste adresseras.

Eric Palmqvist (SD)

Tobias Andersson (SD)

Josef Fransson (SD)

Mattias Bäckström Johansson (SD)